

Maandag 1 februari 1915 – ochtendeditie

Het Duitse bestuur in België heeft besloten een belasting te heffen van alle uitgeweken Belgen, die niet vóór 1 maart a.s. zijn teruggekeerd. In het Berliner Tageblatt vinden wij nu de tekst van die verordening:

1°. Alle voor het jaar 1914 belastingplichtige Belgen, die sedert het begin van de oorlog langer dan twee maanden in het buitenland vertoeven en niet voor 1 maart 1915 zijn teruggekeerd, zullen een buitengewone belasting hebben te betalen, ten bedrage van het tienvoudige van hun directe belastingen. Als afwezige wordt iedere belastingplichtige beschouwd, die niet in het land is gebleven of niet in zijn woonplaats vertoeft.

2°. De belasting zal niet worden geheven van onbemiddelden, doch begint bij de volgende minimumaanslag in de belastingen: 35 frank in de gemeenten tot 10.000 inwoners, 45 F in de gemeenten van 10 tot 25.000 inwoners; 60 F in gemeenten van 25 tot 50.000 inwoners; 80 F in gemeenten van 50 tot 75.000 inwoners en 100 F in gemeenten van meer dan 75.000 inwoners. Het burgerlijk bestuur is gerechtigd, in daarvoor in aanmerking komende gevallen, kwijtschelding te verlenen.

3°. De helft van de opbrengst van deze buitengewone belasting ontvangt het algemeen bestuur, dat de bedragen volgens de art. 48 en 49 der Haagse conventie in het belang van het bezette gebied bezigt; de andere helft blijft aan de gemeenten.

4°. De belasting moet voor de 15^e april worden betaald en zal na die datum onder dwang worden geïnd.

5°. Deze verordening treedt dadelijk in werking.

Uit België.

Men schrijft ons uit Brussel op 23 januari:

Op 20 november 1914 verscheen in het Gesetz- und Verordnungsblatt für die okkupierten Gebiete Belgiens (n°. 15) het volgende besluit van de toenmalige gouverneur-generaal von der Goltz:

“De huurders die tengevolge van de oorlog verhinderd zijn geweest gebruik te maken van het gehuurde, kunnen of verbreking van het huurcontract, of vermindering van huurprijs vragen, voor de tijd gedurende dewelke zij verandering hebben gehad. In beide gevallen heeft de verhuurder geen recht op schadevergoeding van de zijde van de huurder.

Alle processen, voortvloeiend uit de toepassing der voorgaande alinea, vallen onder de uitsluitende bevoegdheid van de vrederechters, ongeacht de hoegrootheid van het bedrag in kwestie.”

Dit gewichtige besluit, vooral ten behoeve der vele uit België verdreven Duitsers genomen, gaf een verstrekkende uitbreiding aan art. 1722 van het burgerlijk wetboek, dat zegt: “Wanneer gedurende het lopen van het huurcontract het verhuurde volkomen vernield wordt door een toevallige omstandigheid, is de huur verbroken; is het verhuurde slechts gedeeltelijk vernield, dan kan de huurder, naarmate de omstandigheden, of verbreking van het contract, of vermindering van huurprijs vragen. In beide gevallen is schadevergoeding buitengesloten.”

Het spreekt vanzelf, dat de Belgische rechter met beide teksten voor ogen, wanneer hij zich nauwkeurig aan de wet hield, herhaaldelijk vonnissen had te vellen, die niet strookten met de inzichten waaronder het besluit van 20 november genomen was, m.a.w. de

Belgische rechter was niet bereid om Duitse huurders zo maar van hun verplichtingen te ontslaan.

Deze weinige plooibaarheid der Belgische magistraten heeft nu van de zijde der Duitse overheid een nadere verklaring uitgelokt, die een precedent vormt, dat niet dan met grote verwondering door juristen van alle landen zal worden opgenomen.

De nadere verklaring bevat, met het oog op “de gerezen twijfel” aangaande de toepassing van het besluit van 20 november, een vertoog met aanhalingen uit de Franse rechtsliteratuur. Dit vertoog heeft tot doel te bewijzen dat art. 1722 van veel verdere strekking is dan de tekst zelf dit vermeldt, zodat het “vernielen” van het gehuurde als geheel bijkomstig moet worden aangemerkt en tal van andere gevallen van verhindering van gebruikmaken van het gehuurde in het toepassingsveld van dit artikel betrokken worden.

Na deze nieuwe wetsinterpretatie wordt dan aan de Belgische rechter verklaard dat art. 1722 en het besluit van 20 november zich ook zullen uitstrekken over de volgende gevallen:

1°. Wanneer de huurder onder de wapens is geroepen, tenzij zijn gezin er zonder hinder blijft wonen;

2°. Verbanning van de huurder uit de gemeente of het land, hetzij door bevel aan zijn persoon of door algemeen ministerieel besluit;

3°. Het verlaten van het gehuurde door de huurder tengevolge van een gewettigde angst, d.w.z. niet overdreven, door de gebeurtenissen ontstaan (dreigende houding der bevolking tegen zekere groepen der inwoners, aankondiging van een bombardement, enz.);

4°. Opeising van het gehuurde ten bate der militaire behoeften of afzetting van de verhuurder door de militaire overheid;

5°. Verhinderings om op jacht te gaan wegens het verbod wapens te dragen, ofwel omdat het jachtterrein begrepen is in het gebied der krijgsverrichtingen.

Berlijn, 31 januari. Uit het grote hoofdkwartier:

In Vlaanderen hebben gisteren slechts artilleriegevechten plaats gehad.

Maandag 1 februari 1915 – avondeditie

Belgische kinderen.

Notaris Brands, voorzitter van de vereniging tehuis voor Belgische kinderen te Amsterdam, is zaterdag, vergezeld van een der bestuursleden van het Leidse huisvestingscomité, uit België teruggekeerd met een 40-tal noodlijdende kinderen uit verschillende Belgische gemeenten. Deze kinderen worden kosteloos in Hollandse gezinnen opgenomen, welke zich voor dit doel reeds maanden geleden bij de beide comités hebben doen inschrijven. De grootste helft van deze kinderen zijn wezen en verschillende hebben hun ouders in de vluchtelingenpaniek verloren. Men kon het vele kinderen aanzien, dat zij gebrek hebben geleden.

Notaris Brands roemde zeer de houding der Duitse autoriteiten, die de grootste medewerking en hulp verleenden. Er werden zelfs Passierscheine verstrekt, welke toegang verleenden tot het operatiegebied, en aanbevelingen, om zo nodig van militaire auto's gebruik te mogen maken. Wanneer de financiële toestand der

comités beter ware geweest, hadden honderden kinderen meegenomen kunnen worden. Dezen zijn thans voorlopig in Belgische gestichten ondergebracht en zullen zo mogelijk met de volgende reizen, vermoedelijk nog deze maand naar Nederland overgebracht worden.

Belgische vluchtelingen.

Bijna alle vluchtelingen, in Arnhem verpleegd, zijn hedenmiddag in rijtuigen naar het vluchtoord Ede overgebracht.

Belgische vluchtelingen.

Naar aanleiding van de proclamatie van de burgemeester van 5 januari II. waarbij alle uit België hierheen gekomen vreemdelingen uitgenodigd werden zich opnieuw te doen registreren, hebben 4200 personen die hier wonen zich doen inschrijven.

Uit Duinkerken wordt aan de Tijd gemeld:

Gisteren is er hardnekkig gestreden tussen Lombardsijde en Nieuwpoort. Ondanks het hevige artillerievuur der Duitsers gingen de Franse marinesoldaten tot een bestorming van een groot duin, links van Nieuwpoort, over. Na een driemaal herhaalde stormloop lukte het de onzen meester te blijven van het terrein. Wij maakten 350 Duitsers krijgsgevangen.

Meer dan 400 doden lieten de Duitsers op het veld achter.

Onze veldartillerie werd nu spoedig meer naar voren gebracht, wat ten gevolge had dat de vijand van hier af beschoten kon worden tot voorbij Slijpe.

Wij verwachten dan ook de spoedige ontruiming van Oostende door de Duitsers.

Onze troepen maakten ook vordering langs Diksmuide en Ramskapelle.

Uit Roosendaal wordt aan de Tijd gemeld, dat uit Duitsland 2500 burgerkrijgsgevangenen naar België terug zijn gezonden. Te Leuven werden zij in drie ploegen verdeeld, waarbij er een voor Antwerpen en een voor Brussel en omstreken was. Te Mechelen werden zij vrijdagnacht in het feestgebouw geherbergd. Zij maakten een zeer erbarmelijke indruk en klaagden over de geleden ontberingen. Namens kardinaal Mercier werden zij toegesproken door mgr. Dirk Ed. de Laet, deken van Mechelen, die hen welkom heette en woorden van bemoediging tot hen richtte.

Uit België.

Men meldt ons:

Als bijzonderheid en misschien ook als commentaar op een artikel in verschillende bladen, waarin de in hun land gebleven Belgen zich beklagen over de afwezigheid van zoveel bemiddelde landgenoten, meld ik u, dat een te Domburg wonende Belgische familie de D(ekker) dezer dagen tijding ontving dat haar tante, mej. M(ertens), een alleenwonende bejaarde en zeer gefortuneerde dame, wonend op een kwartier afstand van Antwerpen, donderdag jl. in haar woning vermoord is gevonden. De moord schijnt wel enige dagen tevoren te hebben plaats gehad. De familie denkt nog bijzonderheden te zullen ontvangen. Opmerkelijk is, dat geen geld was meegenomen, hoewel dat onder het bereid van de dader(s) lag. Men veronderstelt, dat een of andere omstandigheid zijn (hun) vlucht heeft verhaast. In ieder geval trekt de Belg er de conclusie uit, dat juist in deze tijd van armoede en duurte de veiligheid twijfelachtig is.

In het te Antwerpen verschijnende Vlaamsche Nieuws lezen wij onder het opschrift “Schandelijke misbruiken” o.m. het volgende:

“Wij vernemen dat in een Belgische gemeente, die we voorlopig alleen door B. zullen aanduiden (misschien gebeurt het ook wel elders?), op schandelijke wijze wordt te werk gegaan bij het uitdelen der voorraden, door de intercommunale commissie voor de behoeftige bevolking bestemd.

Wanneer nl. in de gemeente B. een paar vaten petroleum toekomen, wordt er eerst gezorgd dat mijnheer pastoor een flinke voorraad krijgt. Een ander aanzienlijk gedeelte gaat naar de school der paters. Dan komt mijnheer de secretaris, en dan mijnheer de schepen, en dan de vriendjes van die heren, meestal lieden die voldoende middelen bezitten om zelf het nodige aan te kopen.

Wanneer nu de arme klompenmakers en wissenvlechters komen met hun kannetjes, om ook wat van de voorraad te bekomen (die, vergeet het niet, lezer, dan toch in de eerste plaats voor hen bestemd was!) worden ze afgescheept: er is geen petrol meer!”

Het Vlaamsche Nieuws zegt tenslotte nog dit:

“Wij vestigen de aandacht van de intercommunale commissie op deze schandelijke manier van doen, en wij hopen dat men die heren van B. van hogerhand eens uitdrukkelijk zou wijzen op de echte, menslievende vervulling van hun plichten.”